

at hans Ophold sammesteds er af længere Væ-
 righed, eller som i alt Fald har opholdt sig
 der i det sidste Aar, forsaavidt han ikke ifølge
 de nedenstaaende Bestemmelser er fritagen for
 saadan Tjeneste. Der er da forskjellige Spørgs-
 maal, som deraf kunne reise sig, navnlig naar En
 kunde antages at have fast Bopæl; fremdeles hvil-
 ken Stilling det egentlig er, som skulde betegne, at
 Opholdet er af længere Værlighed, om navnlig
 en Tjenesteforpligtelse i den tjenende Stand
 skulde være indgaaet for en vis bestemt længere
 Tid, eller om en kortere Tid kunde være til-
 strækkelig, saasom den her i Byen sædvanlige
 Tjenestetid, der jo i Regelen er maanedsviis,
 eller om dertil udfordres, at Tjendet var fastet
 halvvaarsviis. Saadanne Spørgsmaal kunne
 opkomme, og det synes ganske rimeligt, at disse
 Regler, der i Fremtiden skulle følges, blive af-
 gjorte ved Domstolene; da ville de administra-
 tive Autoriteter have en tilstrækkelig Grundvold
 til at støtte deres Instructioner paa til den
 borgerlige Indrulleringscommission. Men skulde
 derimod alle disse Spørgsmaal, der kunne op-
 staae, afgjøres af administrative Vel, kunde det
 dog være muligt, at personlige Hensyn til for-
 skjellige Tider kunde gjøre sig gjældende paa
 en noget forskjellig Maade. Jeg vil ikke sige,
 at disse Sager ikke vilde, ved Ministeriets Af-
 gjørelse, erholde en ligesaa gjentagende og nøj-
 agtig Drøftelse, som naar de skulle afgjøres
 judicielt, men jeg troer, at man judicielt vil
 fastsætte Reglerne mere bestemt, saaledes at de
 stadig bleve gjældende som almindelige Regler.
 Det vilde lette Administrationen, forekommer
 det mig, naar man havde erholdt saadanne
 forskellige Spørgsmaal, der om disse forskjel-
 lige Punkter kunne opstaae, afgjorte ved Dom-
 stolene. Der har ogsaa slet ikke under denne
 Sags Forhandling med de forskellige Autori-
 teter, navnlig fra Generalprocureurens Side
 og fra Communalbestyrelsen, været reist nogen
 Tvivl om, at denne Afgjørelsesmaade vilde
 være den hensigtsmæssigste, saa jeg kan dog,
 uagtet hvad den høitagtede 5te Landstings-
 mand fra 1ste Kreds (Drsted) har yttret, ikke
 andet end vedblive den Anskuelse, jeg tidligere
 har tilladt mig at udtale.

Dahl: Jeg vil paa ingen Maade sige, at
 der ved den administrative Afgjørelse skulde

finde en større Vilkaarlighed Sted end ved den
 dømmende, men jeg troer heller ikke, at man
 med den høitærede 5te Landstingsmand fra
 1ste Kreds (Drsted) kan sige, at der finder en
 ligesaa omhyggelig Afgjørelse Sted af den ad-
 ministrative Vel, som ved Domstolene. I det
 Mindste pleier det at være en af de sædvanlige
 Grunde, man anfører for, at Sager skulle af-
 gjøres ved Domstolene, at de der kunne er-
 holde en omhyggeligere og mere alsidig Af-
 gjørelse. Jeg mener naturligviis ikke, at nogen
 af de forskellige Statsmagter skulde have Lyst
 til at tiltage sig en større Magt, end der retlig
 tilkom den; paa ingen Maade; men jeg mener,
 at det ligger i den menneskelige Natur, at En
 hver stræber efter den størst mulige lovlige
 Magt, fordi den giver den størst mulige Fri-
 hed, og det er altsaa Noget, der er fuldkom-
 men tilladeligt og fuldkommen i sin Orden.
 Foruden de Tilfælde, som den høitærede Jus-
 titsminister har nævnt som Exempler, der
 maae afgjøres ved Domstolene, maa jeg dog
 ogsaa troe, at § 9 afgiver Exempler paa Til-
 fælde, der maae afgjøres ved Domstolene, nem-
 lig naar der er Spørgsmaal om, at En skal
 udelukkes fra Tjenesten i de borgerlige Corpser,
 fordi han er dømt paa Vren eller har lidt
 Straf af offentligt Arbejde. Saadanne Spørgs-
 maal forekommer det mig meest passende at
 afgjøre ved Domstolene, og det er ogsaa al-
 deles sædvanligt, at hvor der er Spørgsmaal
 om „Domicilium“, det da idelig afgjøres af
 Domstolene. Jeg finder det derfor ogsaa al-
 deles i sin Orden her, at Afgjørelsen finder
 Sted ved Domstolene, saaledes som ogsaa den
 høitærede Justitsminister paapegede, med Hen-
 syn til § 4.

Ordføreren: Efter den Stilling, Sa-
 gen har faaet, er det kun høist nødvendigt at jeg
 tager Ordet. Overhovedet skal jeg bestræbe
 mig paa den størst mulige Korthed, og kun
 anføre, hvad jeg anseer for aldeles nødvendigt.
 Med Hensyn til det foreliggende Punkt skal
 jeg blot tillade mig at bemærke, at Sagen
 stiller sig saaledes for mig, at de tvivlsomme
 Spørgsmaal, der ville opstaae om Tjeneste til
 Borgervæbningen, ville forekomme langt hyp-
 pigere, end der vil forekomme saadanne med
 Hensyn til Tjenesten i Armeen. Det er i